

ESTRATÈGIA ALIMENTÀRIA DE MENORCA

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

25 | MENORCA
ANYS | RESERVA DE BIOSFERA

MENORCA TALAIOÈTICA
Candidata Patrimoni Mundial

fundación
daniel & nina
carasso

afiliada a la fundació de france

JUSTÍCIA
ALIMENTÀRIA
VSF

CONTEXT

El 23 de gener de 2017 Menorca es va adherir al Pacte de Política Alimentària Urbana de Milà.

El Pacte de Milà compromet les ciutats a desenvolupar sistemes alimentaris **sostenibles, resilents, segurs i diversificats**, per assegurar una alimentació saludable i accessible per a tota la societat.

Amb l'adhesió de Menorca a aquest pacte s'entén que, a partir de la gestió política de l'Administració pública, es pot contribuir a un canvi de model alimentari, treballar per una major accessibilitat a una alimentació saludable i, a la vegada, estructurar i dinamitzar un sector agrari que, a les Illes Balears, té especial importància.

L'objectiu és avançar cap a la **sobirania alimentària**, a través d'un model de producció i consum que contribueixi a l'agricultura familiar, de proximitat, de temporada i sostenible.

D'aquesta manera, el 2017 les administracions de l'illa es van posar d'acord per realitzar un diagnòstic de les polítiques alimentàries que es desenvolupaven aleshores i van unificar esforços per definir l'**Estratègia Alimentària de Menorca**.

Aquesta estratègia va ser fruit d'una metodologia participativa que va cercar el consens tant dels representants polítics i tècnics de l'Administració com dels sectors productius i dels diversos agents socials.

PER QUÈ FEIM UNA ESTRATÈGIA ALIMENTÀRIA?

1.

Consumir productes fets aquí de forma responsable contribueix, a través de l'alimentació, a la nostra sostenibilitat.

2.

Fomenta els circuits curts de comercialització i enforteix l'agricultura, la cultura i l'economia local.

3.

Potencia la conservació de la nostra diversitat agrària i natural contribueix a la generació d'un paisatge que ens caracteritza i ens dóna identitat.

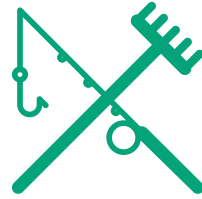
4.

Redueix la generació de residus i el malbaratament alimentari.

5.

Menjar aliments de proximitat i temporada fomenta la nostra salut i la salut del nostre entorn.

QUI CONTRIBUEIX A L'ESTRATÈGIA ALIMENTÀRIA?

**Sector agrari i
pesquer**

Distribuïdors

**Botigues i
supermercats**

Restauradors

**Sector
turístics**

**Administració
local i insular**

**Menjadors
col·lectius**

**Entitats socials i
ambientals**

consumidors

ESTRATÈGIA ALIMENTÀRIA

Durant aquests dos anys, s'han centrat esforços per desenvolupar aquesta estratègia de forma transversal i amb continuïtat. En aquest sentit, s'ha aprofitat l'òrgan del Consell Social de la Reserva de Biosfera de Menorca per crear un espai estable de participació i implicació de tots els actors de la cadena alimentària a fi de facilitar la relació entre ells i poder fer el seguiment de l'estratègia.

OBJECTIUS I ACCIONS

Fomentar la col·laboració entre les diferents administracions públiques implicades en la política alimentària

Promoure una alimentació saludable accessible a tota la societat

Contribuir a la producció d'aliments responsable

Conservar els valors naturals, culturals i gastronòmics lligats a l'activitat primària

Fomentar els circuits curts de comercialització

Reduir el malbaratament alimentari

LÍNIA ESTRATÈGICA 1

PREPARAR UN CONTEXT FAVORABLE PER A UNA ACCIÓ EFICIENT (GOVERNANÇA)

1

ESTABLIR ESPAIS DE COORDINACIÓ

Definir un model de governança que representi tots els agents implicats i establir espais de coordinació entre ells.

2

CAPACITAR EL PERSONAL TÈCNIC

Incorporar programes de formació sobre alimentació saludable i sostenible a les administracions públiques.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2

PROMOURE DIETES SOSTENIBLES

3

PROMOURE DIETES SOSTENIBLES I UNA BONA NUTRICIÓ

Introduir la temàtica de l'alimentació saludable als centres educatius a través d'activitats divulgatives i la formació de professorat i famílies.

4

PROMOCIONAR ELS PRODUCTES DE TEMPORADA

Promocionar els productes de temporada, frescos i de proximitat amb l'elaboració d'un calendari anual de productes, divulgació de receptes o formació a gestors agraris i personal d'hostaleria.

5

SENSIBILITZAR LA POBLACIÓ EN GENERAL

Elaborar un pla de comunicació per promoure el producte de temporada, de proximitat i sostenible entre la població.

6

CONSOLIDAR EL PROJECTE AGROXERXA

Consolidar el projecte Agroxerxa mitjançant la promoció d'aquesta plataforma en línia que dona a conèixer la localització dels productors menorquins i el catàleg dels seus productes.

7

LIMITAR PATROCINIS DE MARQUES/ALIMENTS ULTRAPROCESSATS D'ESDEVENIMENTS PÚBLICS

Limitar des de l'Administració pública el patrocini de marques i aliments ultraprocessats que no contribueixen a la sostenibilitat o la sobirania alimentària

LÍNIA ESTRATÈGICA 3

ASSEGURAR L'EQUITAT SOCIAL I ECONÒMICA

8

DEBATRE I MILLORAR LA GESTIÓ DEL BANC D'ALIMENTS

Promoure el canvi en l'alimentació també des del Banc d'Aliments incloent producte local i fresc a la cistella que reben els usuaris d'aquest servei.

9

CONSOLIDAR LA INICIATIVA DELS MENJADORS ESCOLARS D'ESTIU

Garantir un àpat als fillets de famílies amb pocs recursos mitjançant el programa de menjadors escolars d'estiu.

10

PROMOURE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA EN EL CAMP DE L'ALIMENTACIÓ

Promoure l'economia social i solidària en el camp de l'alimentació per posar en el centre d'acció la persona i el medi ambient amb valors com la cooperació, la innovació, la proximitat, la comunitat, la solidaritat i el consum responsable.

11

REALITZAR UNA GUIA ALIMENTÀRIA PER A LES FAMÍLIES

Editar una guia pràctica alimentària que proposi menús econòmics amb productes de temporada.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4

PROMOURE LA PRODUCCIÓ ALIMENTÀRIA

12 RECUPERAR L'EXTENSIÓ AGRÀRIA I PESQUERA

Fomentar la producció local amb la recuperació de l'assessorament tècnic per a finques agràries i pescadors.

13 ESTUDIAR EL POTENCIAL DE PRODUCCIÓ I FLUXOS ALIMENTARIS DE L'ILLA

Realitzar un estudi per conèixer com s'alimenta l'illa, la producció actual i potencial, i l'entrada i sortida (fluxos) dels aliments que acaben a la nostra taula.

14 CREAR LA FORMACIÓ REGLADA D'AGROECOLOGIA

Crear un mòdul de formació reglada en pràctiques agroecològiques.

15 POTENCIAR CURSOS ESPECÍFICS DIRIGITS AL SECTOR PRIMARI I COORDINAR-NE LA FUNCIO

Crear una pàgina web específica que vinculi tots els cursos formatius dirigits al sector primari impartits per Sa Granja, FOGAIBA, SEMILLA, entitats agràries, confraries, DG de Pesca, Aula de Mar o tercer sector.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4

PROMOURE LA PRODUCCIÓ ALIMENTÀRIA

16

ASSESSORAR EN LA RENOVACIÓ DE PERMISOS I AUTORIZACIONS PER A PERSONES DEL SECTOR PESQUER

Oferir un servei d'assessorament a les persones del sector pesquer durant el període de renovació de permisos i autoritzacions que es poden fer online.

17

REALITZAR UN PROGRAMA DE FORMACIÓ PER AL SECTOR PESQUER

Fer créixer el sector pesquer a través d'un programa formatiu que des de l'Estratègia Leader imparteixi cursos introductoris, d'especialització o diversificació.

18

PERMETRE LA FORMACIÓ HOMOLOGADA REALITZADA PER LES CONFRARIES

Fomentar la creació d'espais homologats perquè les confraries puguin desenvolupar les formacions.

19

POTENCIAR LA RECUPERACIÓ DE VARIETATS LOCALS

Recuperar la gestió del banc de llavors i l'ús de les varietats locals.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4

PROMOURE LA PRODUCCIÓ ALIMENTÀRIA

20

MILLORAR ELS AJUTS A LA GESTIÓ AGRÀRIA PER RECONÈIXER SERVEIS A LA SOCIETAT

El GOIB desenvoluparà la figura del contracte territorial de la proposta de Llei agrària, que facilitarà als agricultors l'obtenció d'ajuts com el CARB o l'ecotaxa.

21

DONAR SUPORT A CENTRES DE TRANSFORMACIÓ DE MATÈRIA PRIMERA INTEGRALS

Consolidar l'existència de centres de transformació que facilitin als petits productors sense aquestes instal·lacions portar a terme les seves elaboracions.

22

FOMENTAR PROJECTES DE TRANSFORMACIÓ AMB VALOR AFEGIT

Facilitar tràmits i proporcionar ajuts a iniciatives de transformació de productes que proporcionin diversificació del sector i creació de valor afegit.

23

AFAVORIR COMPRES O INSTAL·LACIONS CONJUNTES

Amb l'objectiu de sumar els esforços i disminuir les despeses, es planteja la possibilitat de fer compres o instal·lacions conjuntes. L'Administració podria oferir ajuts que facilitin aquesta cooperació.

LÍNIA ESTRATÈGICA 5

MILLORAR L'ABASTIMENT I LA DISTRIBUCIÓ ALIMENTÀRIA

24

FORMAR PER A L'ENFORTIMENT DELS DIFERENTS AGENTS

Capacitació als agents implicats en tot el procés, amb la voluntat de millorar i oferir alternatives a iniciatives de transformació i comercialització. Com: Iniciatives inspiradores per al foment d'entitats gestores de compres i vendes o formació per al foment del cooperativisme.

25

AFAVORIR EL DIÀLEG ENTRE DIFERENTS AGENTS PER FOMENTAR-NE LA INTERRELACIÓ

Afavorir contactes entre els diferents actors del sector alimentari (productors, distribuïdors, consumidors, restauradors...) i crear sinergies entre ells.

26

AFAVORIR INICIATIVES DE CENTRALS DE COMPRES

Afavorir la creació de centrals de compres que facilitin el treball en xarxa i la cooperació entre productors i empreses productives tant de l'àmbit agrari com de la mar.

LÍNIA ESTRATÈGICA 5

MILLORAR L'ABASTIMENT I LA DISTRIBUCIÓ ALIMENTÀRIA

27

DOTAR LA MARCA RESERVA DE BIOSFERA

Desenvolupar una marca que permeti distingir i promocionar productes sostenibles i que estableixi al mateix temps uns criteris de control, seguiment i inspeccions que garanteixin el manteniment dels seus requisits.

28

PROMOCIONAR ELS ESTABLIMENTS AMB PRODUCTES DE LA MARCA RESERVA DE BIOSFERA

Reconèixer i donar suport als establiments que tinguin productes amb la marca Reserva de Biosfera de manera que puguin tenir prioritat, com a forma per fomentar l'ús i ampliació d'aquesta marca.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6

LIMITAR ELS RESIDUS ALIMENTARIS

29 REALITZAR GUIES AMB PROPOSTES PER REDUIR L'EXCEDENT ALIMENTARI

Tenir en compte accions per reduir rebuig a diferents espais: en la producció i distribució, en la comercialització, a les llars, als serveis de menjador col·lectiu i als restaurants i hotels.

30 QUANTIFICAR ELS EXCEDENTS ALIMENTARIS APROFITABLES

Estudiar la possibilitat de recuperar excedents alimentaris a través de la seva transformació i possible sortida comercial o en forma d'un altre servei.

31 APROFITAR LES RESTES ORGÀNIQUES PER A COMPOST

Establir canals de recollida de grans productors de matèria orgànica, com restaurants, hotels o serveis de menjador col·lectiu, i posar en marxa espais de compostatge comunitari.

LÍNIA ESTRATÈGICA 7

FOMENTAR LA COMPRA PÚBLICA RESPONSABLE

32

REALITZAR UN ESTUDI SOBRE LA DEMANDA DELS SERVEIS DE COMPRA PÚBLICA D'ALIMENTS

Conèixer quina és la demanda real de producte i valorar quin producte podria oferir el mercat de proximitat i sostenible.

33

AVANÇAR EN CRITERIS I CLÀUSULES EN LES CONTRACTACIONS PÚBLIQUES D'ALIMENTS

Proporcionar formació al personal tècnic i responsable de redactar les contractacions públiques.

34

INFORMAR ELS DISTRIBUÏDORS DE LES CONTRACTACIONS PÚBLIQUES

Detectar què falla en les contractacions, per què no s'hi presenten empreses locals i valorar si és per manca d'informació, desconeixement dels criteris o perquè no s'hi poden presentar.

35

TREURE AJUTS PER A L'ADAPTACIÓ DE CUINES PÚBLIQUES PER FER EL CANVI DE PRODUCTES

Adaptar les instal·lacions de les cuines públiques per facilitar el tractament i manteniment de productes de proximitat i sostenibles.

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

25 | MENORCA
ANYS | RESERVA DE BIOSFERA

MENORCA TALAIOÌTICA
Candidata Patrimoni Mundial

fundación
daniel & nina
carasso

afiliada a la fondation de france

JUSTÍCIA
ALIMENTÀRIA
VSF

